

TEŠEDÍKOVÁ, Terézia – učiteľka a propagátorka nových poľnohospodárskych odborov (okolo 1740 Szarvas, Maďarsko – 26.6.1791 tamže). Základné vzdelanie získala doma v rodine ev. farára a osvietenca. Vydala sa za nástupcu svojho otca. Pomáhala manželovi pri založení hospodársko-priemyselného inštitútu i pri vyučovaní na nižšom aj vyššom stupni školy. Viedla praktické cvičenia, na kt. sa žiaci oboznamovali s novými poľnohospodárskymi metódami – pestovanie lucerny, štepárstvo a výsadba stromov, najmä moruší, chov včiel.

TEŠEDÍK, František (Tessedik) – spisovateľ, cestovateľ, advokát (22.2.1800 Szarvas, Maďarsko – 17.6.1844 Viedeň).

Po štúdiách od 1822 advokát a tajomník grófa A. Apponyiho v Pešti, 1827-28 s ním podnikol cesty po Európe, 1827-35 člen Spoločnosti geografov v Paríži, od 1835 tajomník dvorskej komory vo Viedni.

Medzi významných z tohto rodu patrí kňaz **Pavol Tešedík starší**, bol evanjelickým farárom v Súl'ove od septembra 1778 a pôsobil v Súl'ove 42 rokov. Posledné obdobie služby v Súl'ove pôsobil pri ňom aj jeho syn Pavol Tešedík, mladší.

Osobnosť Samuela Tešedíka staršieho, ako aj celej rodiny Tešedíkovcov si zaslúži pozornosť snád' aj vo forme pamätnej tabule. Pamätná tabuľa venovaná Tešedíkovi by bola umiestnená po schválení zborovým konventom vedľa Komenského pamätnej tabule na starej evanjelickej fare. Bude rovnakej veľkosti a písmená podobnej veľkosti a tvaru, ako sú na pamätnej tabuli venovanej Komenskému.

Možný text na pamätnú tabuľu:

V Púchove sa narodil,
na Dolnej zemi požehnané pôsobil

Samuel Tešedík starší (1710 – 1749)

evanjelický farár a vzdelanec.

Jeho syn

Samuel Tešedík mladší (1742 – 1820)

evanjelický farár, vedec a pedagóg,
patril k osvietencom európskeho významu.

Nebolo zriedkavosťou verejné ospravedlnenie sa pred nábožným zhromaždením alebo peňažná pokuta a dereš, čo mohlo znamenať hoc aj 40 palíc. 12 palíc dostal aj ten, kto pohanil vinníka, ktorý si svoj trest už odpykal.

Týmto jeho poriadkom sa neskôr inšpiroval aj jeho syn Samuel Tešedík ml. v Sarvaši. Kto sa dopustil nejakého väčšieho hriechu, bol zavretý do klady, ktorá stála pri dverách kostola. Potom v nedeľu musel v kostole odprosiť celú cirkev a prisľúbiť polepšenie. Tešedík vydal aj obežník, v ktorom s dôrazom odporúča duchovným pastierom navštíviť veriacich aspoň 1 x za rok a všímať si ich duchovný a mravný život. Farníci museli skladať účty o tom, či sústavne navštevujú bohoslužby, aké knihy čítajú, či zachovávajú mier v rodine. Farníci si ho aj napriek jeho prísnosti vážili. Keď ho videli, úctivo sňali klobúky a zostali stáť, kým sa im nestratil z očí. V Čabe boli Slováci z rôznych krajov Slovenska a teda aj rôznych zvyklostí. Vďaka Tešedíkovi boli zjednotení. Staral sa aj o školy, ktoré systematicky navštevoval a pozorne sledoval aj činnosť učiteľov. Medzi jeho výtvary trvalej hodnoty patrí aj „driek“ starého (dnes Malého)

Naša stará krstiteľnica

chrámu, ktorý bol postavený z jeho iniciatívy a r. 1745 vysvätený. So stavbou kostola boli veľké problémy, nakoľko evanjelici v tom čase mohli stavať kostoly len z nepálených tehál a bez veže. Keď prišiel Tešedík do Čaby, jeho prvou starosťou bolo, aby už z rúcajúcej sa modlitebne, ktorá bola postavená z hlinených tehál, postavil murovaný chrám z pálených tehál. Aby mohol uskutočniť svoj plán využíval rôzne príležitosti a osobné stretnutia s čelnými predstaviteľmi a vplyvnými funkcionármi (hlavným županom barónom Ferenc Harruckernom, direktorom panstva Gosetzom – evanjelikom, kniežat'om Antonom Grassalkovichom a ďalšími), až sa mu to podarilo vybaviť a 28. apríla r. 1745 položili základný kameň kostola, pričom spievali pieseň „Všickni jenž skládají“. Počas stavby základov, pretože tam použili veľa kameňa, vzniklo podozrenie, že chrám bude postavený aj s „túrňou“ - vežou a tak bola stavba ihneď pozastavená. Tešedík musel dlho vysvetľovať vplyvným stoličným osobnostiam, že kamenné základy sú preto, lebo v Čabe občas bývajú záplavy a musel sa zaručiť, že kostol nebude mať vežu. Potom bola stavba kostola opäť povolená. Na konci roku 1745 bol kostol hotový (za 5 mesiacov).